

# Kompetenční žaloby

## Přezkum OOP

Petr Lavický

Část I.

# Řízení o kompetenčních žalobách

# Varianty kompetenčních sporů

- **Mezi veřejnou správou a soudy**
  - o nich rozhoduje tzv. konfliktní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb.
- **Uvnitř veřejné správy (§ 97 SŘS)**
- **Tzv. zbytkové kompetenční spory**
  - o nich rozhoduje Ústavní soud (§ 120 a násl. zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu)

# Kompetenční spor dle § 97

## Kompetenční spor (KS)

- spor správních orgánů (SO) o pravomoc **vydat rozhodnutí** v téže věci
  - nikoliv realizace faktického zabezpečení opatření k nápravě (1428/2008)
- musí už být vedeno **konkrétní řízení**, v němž se rozhoduje o právech a povinnostech účastníků (2306/2011)

## Kladný KS

- oba SO si osobují pravomoc vydat rozhodnutí

## Záporný KS

- oba SO svou pravomoc popírají

# Strany KS - přehled

- Podle SŘS se projednávají pouze KS, jehož **stranami** jsou
  - správní úřad a orgán samosprávy
  - orgány samosprávy navzájem
  - ústřední správní úřady navzájem
- KS uvnitř veřejné správy mezi jinými stranami
  - § 133 správního řádu
  - § 120 ZÚS

# Strany KS podle § 97/1 a)

## Správní úřad

- orgán vykonávající státní správu
- patří sem i orgán samosprávy, pokud se KS týká jím vykonávané státní správy v přenesené působnosti (1429/2008)

## Orgán samosprávy

- územní, zájmová nebo profesní samospráva

## Strany KS podle § 97/1 b)

- Orgány **samosprávy** navzájem
  - může a nemusí jít o orgány
    - též samosprávné korporace
    - stejného druhu samosprávy

# Strany KS podle § 97/1 c)

- **Ústřední** správní úřady navzájem
  - podle judikatury NSS (10/2003, 267/2004, 339/2004) pouze orgány státní správy vyjmenované v z. č. 2/1969
    - ministerstva (§ 1)
    - další ústřední orgány státní správy (§ 2)
  - podle Pl. ÚS 52/04 jsou naopak rozhodné materiální znaky:
    - výkon státní správy představuje podstatnou (byť menšinovou) část náplně daného orgánu
    - správní orgán vykonává celostátní působnost
    - není přímo podřízen jinému ústřednímu orgánu státní správy
- např. Rada pro rozhlasové a televizní vysílání



# Věcná příslušnost a obsazení soudu

**Věcná  
příslušnost**

Nejvyšší správní soud



**Obsazení  
soudu**

7 členný senát

# Účastníci a osoby zúčastněné na řízení

- **Žalobce**
  - správní orgány dle § 98/1 a) a b)
  - účastník správního řízení
- **Žalovaný**
  - správní orgán, který je 2. stranou KS
    - písm. a) – žalovaný vede řízení nebo vydal rozhodnutí
    - písm. b) – žalovaný popřel svou pravomoc
  - oba správní orgány, podal-li žalobu účastník
  - možnost přibrání dalšího žalovaného (§ 98/3)
- **Není-li účastník žalobcem, může být alespoň **OZŘ** (§ 98/5)**

# Nepřípustnost žaloby

- **Nejde o kompetenční spor**
  - např. KS vznikl mezi stranami neuvedenými v § 97/1; není vedeno řízení nebo nebylo vydáno rozhodnutí (§ 97/2, 3)
  - toto ustanovení vylučuje zamítnutí žaloby
- Kompetenční spor má **projednat jiný orgán**
  - např. konfliktní senát dle z. č. 131/2002
- Kompetenční spor lze **odstranit v jiném řízení**
  - např. žaloba proti nicotnému rozhodnutí

# Rozhodnutí

## Rozhodný skutkový a právní stav

- ke dni rozhodování NSS

## Věcné rozhodnutí: NSS rozsudkem

- **určí**, který orgán má pravomoc rozhodnout
- vysloví **nicotnost** všech rozhodnutí (výroků), které jsou v rozporu s určením pravomoci

## Jiné způsoby rozhodnutí

- odmítnutí žaloby (např. § 99)
- zastavení řízení (i pro uspokojení navrhovatele – 1725/2008)

# Řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy

Část II.

## Pojem opatření obecné povahy

- Opatření obecné povahy
  - je **správním aktem**
  - s **konkrétně určeným předmětem** (vztahuje se k určité konkrétní situaci)
  - a s **obecně vymezeným okruhem adresátů**
- Materiální pojetí
  - rozhodující jsou znaky, nikoliv označení
  - viz územní plány podle stavebního z. 1976

## Příklady OOP

---

Územní plán (§ 43/4 SZ)

---

Stavební uzávěra (§ 97/1 SZ) a další  
OOP dle SZ

---

Dopravní značení

---

OOP ve věci přenositelnosti  
telefonních čísel

# Navrhovatel

- **Ten, kdo tvrdí, že byl zkrácen na svých právech**
  - navrhovatel musí tvrdit, že se OOP dotýká jeho právní sféry; tato možnost musí být alespoň „myslitelná“ (1910/2009)
  - v řízení o zrušení územního plánu
    - osoba, která má přímý vztah k regulovanému území
    - vlastníci a spoluvlastníci pozemků (příp. staveb); svěřenský správce, oprávněný z věcného práva (držitel, oprávněný ze služebnosti nebo zástavní věřitel)
    - nikoliv nositelé relativních práv (nájemci, podnájemci, vypůjčitelé)
    - navrhovatelem může být i spolek (I. ÚS 59/14)
- **Obec**
  - proti OOP vydanému krajem (např. zásady územního rozvoje)



# Odpůrce a OZŘ

- **Odpůrce**
  - SO, který vydal OOP
  - v řízení o zrušení ÚP je odpůrcem obec, a nikoliv její zastupitelstvo (1910/2009)
- Účast **OZŘ**
  - byla až do novely č. 303/2011 Sb. vyloučena
  - společný zmocněnec (§ 34/5)

# Návrh na zahájení řízení

## Návrh může být

- samostatný
- spojený s žalobou

## Lhůta

- 3 roky od nabytí účinnosti OOP
- zmeškání lhůty nelze prominout

## Náležitosti návrhu

- návrhové body

# Přezkum OOP

- **Rozhodný stav**
  - ke dni vydání OOP
- Soud je **vázán**
  - rozsahem návrhu
  - důvody návrhu
- **Algoritmus** přezkumu
  - pravomoc
  - působnost
  - procesní postup při přijímání OOP
  - přezkum souladu obsahu OOP se zákonem
  - proporcionalita

# Rozhodnutí

## Zamítnutí návrhu

- není-li návrhu důvodný

## Zrušení OOP nebo jeho části

- ke dni určenému ve výroku rozsudku
- zrušení OOP může být důvodem pro obnovu řízení o správním deliktu
- práva a povinnosti vzniklá před zrušením OOP zůstávají nedotčena